

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIS-28/10-S

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola speciální,
Rakovník, Františka Diepolta 1576**

Adresa: Františka Diepolta 1576, 269 01 Rakovník

Identifikátor: 600 022 188

IČ: 47 019 727

Místo inspekce: Františka Diepolta 1576, Rakovník

Termín inspekce: 7., 8. a 11. leden 2010

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou praktickou, základní školou speciální a mateřskou školou speciální podle ust. § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů; zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle ust. § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost podle ust. § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání dětí a žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivity vzdělávací soustavy v oblasti výchovy ke zdraví, environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty, uplatňování rovnosti příležitostí ke vzdělávání pro děti a žáky se sociálním znevýhodněním.

Sledovaným obdobím byly školní roky 2007/2008 až 2009/2010 ke dni inspekční činnosti.

Charakteristika školy

Právnícká osoba Základní škola a Mateřská škola speciální, Rakovník, Františka Diepolta 1576 (dále též škola) vykonává činnost základní školy praktické (dále též ZŠp) s deseti třídami s 1. až 9. ročníkem a kapacitou 120 žáků, základní školy speciální (dále též ZŠs) s pěti třídami 1. až 3., 5., 7. až 10. ročníku a kapacitou 30 žáků, mateřské školy speciální (dále též MŠs) se třemi třídami a kapacitou 36 dětí, školní družiny se třemi odděleními a kapacitou 40 žáků, školního klubu s kapacitou 10 žáků, speciálně pedagogického centra pro mentálně

postižené (dále též SPC) s kapacitou 238 klientů a přípravného stupně základní školy speciální s kapacitou 12 žáků. Stravování dětí a žáků je zajišťováno dovážením stravy z nedaleké Střední zemědělské školy. Zřizovatelem školy je Středočeský kraj se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5. Škola sídlí ve společném bezbariérovém areálu, vybudovaném v roce 2002, *Nadací pro rozvoj architektury a stavebnictví* byla vyhlášena stavbou roku 2003. Při SPC je zřízen *Klub rodičů*, kam docházejí zejména rodiče dětí s těžkým zdravotním postižením.

Škola se zaměřuje na vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména se zdravotním postižením (např. s mentálním postižením, souběžným postižením více vad, autismem, vadami řeči). Dle vlastního zjištění ředitele škola vzdělává cca 12 % dětí a žáků se sociálním znevýhodněním. Školu navštěvují děti a žáci zejména z oblasti Rakovnicka, někteří z nich, zvláště s těžkým zdravotním postižením, jsou do školy dopravováni školním mikrobusem.

Od školního roku 2004/2005 byla zrušena základní škola při nemocnici. Ředitel v letošním školním roce požádal o zápis změn vedených v rejstříku škol a školských zařízení v údajích týkajících se zrušení školního klubu (s účinností od 1. září 2010 je již povoleno jeho zrušení), navýšení kapacity základní školy speciální a školní družiny, snížení kapacity přípravného stupně pomocné školy a zřízení praktické školy dvouleté.

Počet zapsaných žáků v ZŠp kolísá, v letošním školním roce je kapacita využita na 77 %. V ZŠs je jejich počet stálý, kapacita je naplňována na cca 87 %, kapacita školní družiny je plně využita. V MŠs s celodenním provozem (od 6:30 hod. do 16:00 hod.) počet zapsaných dětí stoupá, povolená kapacita MŠs byla k 30. září 2009 naplněna.

Materiálně technické vybavení (např. rehabilitační bazén s posuvným dnem, rehabilitační místnost, keramická dílna) využívané celou školou bylo v průběhu sledovaného období dále zkvalitňováno (např. nově vybudovaný snoezelen).

Pedagogický sbor školy, který se postupně rozšiřuje o pedagogické asistenty, je dlouhodobě stabilizovaný, jeho odborná kvalifikace se od poslední inspekční činnosti v ZŠp a ZŠs zvýšila, v MŠs mírně klesla.

Ekonomické a materiální předpoklady školy

Škola hospodařila v kalendářních letech 2007, 2008 a 2009 s finančními prostředky poskytnutými zejména ze státního rozpočtu, tj. s prostředky přidělenými na přímé náklady na vzdělávání. Dalším důležitým zdrojem byly prostředky získané z MŠMT na financování národních rozvojových projektů, které tvořily důležitou součást rozpočtu, a dále s prostředky od zřizovatele. Nezanedbatelnou částku tvořily finanční dary od sponzorů, které škola využila na zajištění dopravy žáků na exkurze a soutěže, uspořádání zimního rehabilitačního pobytu. Část těchto prostředků byla využita na pobyt žáků se zaměřením na protidrogovou prevenci, s finanční podporou města Rakovník. Další zdrojem příjmů byl dar od rodičů na nákup pohonných hmot určených k dopravě žáků a dětí do školy a k financování ostatních nákladů na provoz školního mikrobuse. Ostatní příjmy plynuly z úhrady za služby spojené s užíváním prostor školy externími subjekty.

Finanční prostředky ušetřené z odpisů byly zřizovatelem škole ve všech sledovaných letech v plné výši převedeny. Tato částka byla se souhlasem zřizovatele převedena do investičního fondu a dále použita na nákup učebních pomůcek, automobilu pro přepravu dětí a žáků, speciálních rehabilitačních pomůcek (např. motomed, schodolez, zvedací zařízení určené pro manipulaci s imobilními žáky), na údržbu a zlepšení interiéru (např. rozšíření sprch v prostorách bazénu, výměna podlahové krytiny a běžná údržba).

Škola má nedostatek finančních prostředků pro zajištění asistentů pedagoga zejména k žákům s těžším zdravotním postižením. Velikost schválených pracovních úvazků pro asistenty pedagoga a jejich finanční zabezpečení neodpovídá potřebám školy, neboť v souhrnu pokrývá jen 47 % pracovních úvazků doporučených školským poradenským zařízením. Z finančního hlediska příslušný krajský úřad zabezpečuje schválené pracovní úvazky pro asistenty pedagoga z 52 %.

Celková výše poskytnutých finančních prostředků umožňovala vyplácení nárokových i nenárokových složek platu všem zaměstnancům školy.

Získané finanční zdroje škola využívala k zajištění rozvoje v oblasti materiálních i personálních podmínek, včetně dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a k motivaci pedagogických pracovníků. Pracovní úvazky asistentů pedagoga schválené krajským úřadem neodpovídají potřebám školy.

Hodnocení školy

Rovnost příležitostí ke vzdělávání

Při hodnocení rovných příležitostí ke vzdělávání se Česká školní inspekce (dále též ČŠI) zaměřila na rovný přístup ke vzdělávání, zohledňování vzdělávacích potřeb jedince v průběhu vzdělávání, rovný přístup při ukončení vzdělávání a školní poradenství.

Svou vzdělávací nabídku škola prezentuje způsobem velmi dobře dostupným pro zákonné zástupce potencionálních dětí a žáků. Povědomí rodičů o nabídce základní školy ovlivňuje skutečnost, že hodnocená příspěvková organizace vykonává také činnost mateřské školy speciální. V souladu s právními předpisy škola sestavila kritéria pro přijímání dětí, vyhlašuje a uskutečňuje zápis do školy.

O přijetí ke vzdělávání ředitel rozhoduje v souladu s právními předpisy na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonných zástupců. Škola vytváří rovné podmínky pro přijímání všech uchazečů, přijímá účinná opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér. Rodiče žáků, kterých se týká převedení do vzdělávacího programu pro žáky se zdravotním postižením, seznamuje s rozdíly mezi tímto programem a vzdělávacím programem, podle něhož se žák doposud vzdělával. Rodiče svůj souhlas s převedením žáka do tohoto programu vyjadřují písemně. Pro posouzení vhodnosti zařazení žáků do konkrétního vzdělávacího programu je v nejednoznačných případech využíváno přijetí žáka k diagnostickému pobytu.

Škola má nastavenou strategii prevence školní neúspěšnosti včetně vyrovnávání rozdílů v jazykové bariéře žáků cizinců. Ve spolupráci se školským poradenským zařízením identifikuje důvody školního selhávání, přijímá navržená opatření a následně jejich účinnost vyhodnocuje. Ředitel na doporučení školských poradenských zařízení povoluje žákům vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů (dále též IVP). Cíle vzdělávání a podmínky pro jejich naplňování uvedené v IVP důsledně vycházejí ze zmíněných doporučení a škola je při vzdělávání realizuje. Na základě potřeb dětí s přihlédnutím k závěrům školských poradenských zařízení a získaných informací od rodičů, jsou zpracovány IVP pro děti MŠs. Tyto plány obsahují konkrétní činnosti důležité pro jejich rozvoj. Škola zajišťuje dětem a žákům včetně cizinců i další podpůrná opatření. Se souhlasem příslušného krajského úřadu ustanovuje funkci asistenta pedagoga pro žáky se zdravotním postižením a žáky se sociálním znevýhodněním. Při vzdělávání jsou uplatňovány speciální metody a postupy, využívány speciální učebnice a didaktické materiály. Žáci, kteří se nemohou dorozumívat mluvenou řečí, jsou vzdělávání prostřednictvím alternativních způsobů komunikace. V případě potřeby škola přizpůsobuje možnostem žáků také organizaci výuky, rozsah jejich speciálních vzdělávacích potřeb a nabídku realizovaných vzdělávacích

programů. V průběhu vzdělávání škola příkladným způsobem zajišťuje rovné příležitosti dětí a žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí, poskytuje jim finanční podporu na různé aktivity, např. návštěva kulturních akcí, lyžařských a sportovně rekondičních pobytů, rodiče dětí neplatí školné. Účast dětí a žáků na těchto aktivitách podporuje rozvoj jejich pohybových dovedností a významně rozvíjí i jejich sociální kompetence. Pro sportovní aktivity mají žáci k dispozici také potřebné vybavení, které jim škola případně zapůjčuje.

Škola má velmi kvalitně zpracován minimální preventivní program, který je vyhodnocován, a jsou přijímána odpovídající opatření. Každoročně zjišťuje výskyt rizikového chování žáků prostřednictvím dotazníků. Prevence sociálně patologických jevů je začleněna do obsahu učiva jednotlivých předmětů. Škola získala od Středočeského kraje a města Rakovník granty na aktivity v této oblasti, realizuje různé projekty a soutěže (např. Peer program, Adaptační kurz, celoroční soutěž Kdo ví, odpoví). Žáci mají možnost řešit své problémy prostřednictvím schránky důvěry. Nevhodné chování žáků a další závažné problémy škola okamžitě řeší ve spolupráci s rodiči, popřípadě s Policií ČR, s odborem sociální a zdravotní péče o dítě MÚ Rakovník a dalšími odbornými organizacemi.

Dodržovány jsou také zásady rovného přístupu při ukončování vzdělávání. Žáky, resp. jejich zákonné zástupce, škola upozorňuje na možnost povolení žákovi pokračovat v základním vzdělání i po splnění povinné školní docházky. Případným žádostem zákonných zástupců ředitel v rámci rozhodování v oblasti státní správy vždy vyhověl. V souladu se školským zákonem ředitel ukončil vzdělávání několika dětem předškolního věku, povoluje žákům konání opravných zkoušek, případně opakování ročníku.

Škola zajišťuje žákům a zákonným zástupcům dětí a žáků kvalitní poradenskou podporu v oblasti sociálně patologických jevů, vzdělávání, výchovných problémů a profesní orientace, která spočívá v poradenství poskytovaném přímo školou nebo ve zprostředkování poradenské podpory jiných poskytovatelů poradenských služeb (např. školních, sociálních, zdravotnických). Tyto služby jsou dobře dostupné všem cílovým skupinám. Z výsledků jednání s výchovným poradcem a pedagogy je zřejmá jejich velmi úzká spolupráce. Z dokumentace školy je patrné vyhodnocování účinnosti přijatých opatření. Ve spolupráci se SPC škola zajišťuje pro žáky rehabilitační a kompenzační pomůcky. Ke zkvalitnění poradenských služeb v MŠs přispívají každodenní osobní konzultace rodičů s pedagogy.

Škola vyhodnocuje bezpečnost rizika, vyučující seznamují děti i žáky s pravidly bezpečného chování před všemi aktivitami, u nichž je pravděpodobnost vzniku úrazu. Míra úrazovosti je nízká.

Příkladem dobré praxe je finanční i materiální podpora školy, která umožňuje plnohodnotné začlenění dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami včetně dětí a žáků se sociálním znevýhodněním do vzdělávacího procesu, tím jim umožňuje rovný přístup ke vzdělávání. Preventivní strategie školy přispívá k minimalizaci sociálně patologických jevů. Škola zohledňuje vzdělávací potřeby jedince a poskytuje v oblasti vzdělávání poradenskou pomoc na průměrné úrovni.

Vedení školy

Při hodnocení vedení školy se ČŠI zaměřila na obsah vzdělávání, strategii a plánování a plnění povinností ředitele školy.

Vzdělávací nabídka právnické osoby vykonávající činnost školy odpovídá podmínkám, za kterých byla zařazena do školského rejstříku.

Ředitel vydal s platností od 1. září 2007 Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle *Přílohy k rámcovému vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením s motivačním názvem Podaná*

ruka (dále též ŠVP ZV), jeho druhou verzi vydal s platností od 1. září 2009 a Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem *Je nám tu všem spolu dobře* (dále též ŠVP PV) a zveřejnil je na přístupném místě ve škole. Oba školní vzdělávací programy ČŠI formálně posoudila a hodnotila v srpnu 2009. K datu inspekce byly zjištěné nedostatky v obou ŠVP odstraněny. V ŠVP ZV škola doplnila chybějící zabezpečení výuky žáků se zdravotním a sociálním znevýhodněním, doplňovací hodiny ve 2. až 9. ročníku byly nahrazeny posílením předmětů z oblastí jazyk a jazyková komunikace a matematika a její aplikace; obsah ŠVP PV byl doplněn o charakteristiku integrovaných bloků a okruhy činností. Oba ŠVP v době inspekční činnosti odpovídaly zásadám a cílům školského zákona a profilaci školy, zohledňovaly vnější prostředí a její reálné podmínky.

Žáci 4., 5. a 9. ročníku ZŠp se vzdělávají podle Vzdělávacího programu zvláštní školy čj. 22 980/97-22, 1. až 3., 6. až 8. ročníku jsou vzděláváni podle ŠVP ZV, žáci všech ročníků ZŠs podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22 a Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy čj. 15 988/2003-24. Tyto vzdělávací programy byly inovovány v souladu s kurikulární reformou.

Obsah vzdělávání pro žáky je rozšířen o nabídku nepovinných předmětů (např. anglický jazyk, sportovní hry, aerobic, zdravotní tělesná výchova). Školní vzdělávací programy jsou dále doplněny o speciálně pedagogickou péči a řadu dalších aktivit (např. canisterapie, rehabilitace dle individuálních potřeb dítěte a žáka, plavecký a lyžařský výcvik, besedy, exkurze, návštěva divadelních představení). Škola systematicky působí na děti i žáky prostřednictvím environmentální výchovy a osvěty (dále též EVVO), tato problematika je součástí příslušných ŠVP. Tím přispívá k prevenci nežádoucího chování k životnímu prostředí. Na základě pravidelného vyhodnocování vytčených cílů jsou sestavovány další plány EVVO vždy na školní rok. V této oblasti škola získala řadu ocenění (např. v rámci Středočeského kraje Čestné uznání v třídění odpadů, mezinárodní cena zdraví v soutěži *Cena zdraví a bezpečného životního prostředí 2007*). Škole byly na období tří let schváleny tři grantové projekty, z nichž jeden je zaměřen na výše uvedenou problematiku - *Školní informační centrum EVVO*.

Vypracovaný a realizovaný rozvoj školy je příkladem dobré praxe. Ředitel má vytvořené vize, mise a cíle, které jsou výstižně vyjádřeny na období pěti let v dokumentu *Plán rozvoje školy*. Na tento dokument navazují roční plány práce, které jsou již konkretizovány do jednotlivých úkolů a cílů podle druhů škol. Veškeré výše uvedené plány jsou inovovány v souladu s výsledky, které jsou uváděny ve výročních zprávách, ve vlastním hodnocení školy a jsou v souladu se záměry a cíli realizovaných vzdělávacích programů. Ze zápisů z jednání pedagogické rady vyplývá, že vedle hodnocení výsledků vzdělávání dětí a žáků v jednotlivých třídách, je prováděno hodnocení realizovaných akcí za předcházející období. Zaměstnanci jsou ředitelem pravidelně seznamováni se změnami ve školské legislativě a v neposlední řadě jsou projednávány další oblasti týkající se strategie školy (např. hodnocení kvality vzdělávání, záměry projektové činnosti, vlastní hodnocení školy, financování školství). Tím se velkou měrou podílejí všichni pracovníci školy na tvorbě a realizaci výše uvedené strategie, dlouhodobých, střednědobých a následně ročních plánů.

Ředitel a jeho zástupkyně splňují předpoklady pro výkon funkce a dále se vzdělávají v oblasti státní správy. V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno neplnění právních povinností vyplývajících z vykonávané funkce. Pozitivním prvkem v řízení školy je vedení kolektivu zaměstnanců k týmové spolupráci. Zaměstnanci jsou pravidelně informováni o záměrech vedení školy, naplňovaných cílech školy a výsledcích kontrol. Ředitel i zástupkyně ředitele k tomu využívají nejenom jednání pedagogické rady, ale také pracovních schůzek metodiků a vedoucích oddělení a všech dalších neformálních setkávání v rámci školy. Cílevědomost v řízení pedagogického sboru se pozitivně promítá do plánování lidských zdrojů, neboť další

vzdělávání pedagogických pracovníků (dále též DVPP) je jednou z klíčových oblastí rozvoje školy. Dokládá to dokument *Plán vzdělávání a rozvoje pracovníků v Základní škole a Mateřské škole speciální, Rakovník, Františka Diepolda 1576*. Efektivita dalšího vzdělávání je jak z pohledu finančního, tak z pohledu obsahového pravidelně vyhodnocována vedením školy a tvoří základ pro další plánování. Ředitel vytváří příznivé podmínky pro jednání školské rady. Ta zatím od počátku svého vzniku neiniciovala žádné podněty či změny pro oblast řízení či strategii školy. Všechny dokumenty předložené vedením školy přijala a odsouhlasila. Dokumentace školy je vedena v souladu s právními předpisy.

Školní vzdělávací programy jsou vypracovány v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy respektive školským zákonem, strategické dokumenty školy podporují realizaci těchto vzdělávacích programů. Řízení školy má svou koncepčnost a systematickostí příkladnou úroveň. Ředitel školy plní povinnosti vymezené školským zákonem.

Předpoklady pro řádnou činnost školy

Při hodnocení předpokladů pro řádnou činnost školy se ČŠI zaměřila na personální podmínky, materiální a finanční předpoklady a bezpečné prostředí pro vzdělávání.

Personální obsazení školy umožňuje naplňovat zvolené vzdělávací programy v plném rozsahu. Na výuce v ZŠp se podílí dvacet pedagogů včetně ředitele, z nichž šestnáct má příslušnou odbornou kvalifikaci. Zároveň zde pracují dvě kvalifikované asistentky pedagoga. Vzdělávání žáků v ZŠs zabezpečuje pět odborně kvalifikovaných pedagogů a jeden pedagog bez odpovídající odborné kvalifikace. Na vzdělávání žáků se zdravotním postižením se v této škole také podílí pět asistentů pedagoga, z nichž dva nemají požadovanou odbornou kvalifikaci. V ZŠs i ZŠp pracuje kvalifikovaný asistent pedagoga, který zajišťuje péči o vzdělávání žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí. Výchovná poradkyně i školní metodička mají požadované vzdělání. Vzdělávání v MŠs zajišťuje pět pedagogických pracovníků s odbornou kvalifikací pro předškolní vzdělávání, z nichž čtyři mají speciálně pedagogické vzdělání. Ve třídě nejmladších dětí je v průběhu celého vzdělávání pouze jedna učitelka, což je vzhledem ke speciálně vzdělávacím potřebám dětí a zajištění jejich bezpečnosti nedostačující. Funkce asistenta pedagoga, kterého doporučilo školské poradenské zařízení k jednomu dítěti se zdravotním postižením, je v současné době v jednání.

Škola systematicky podporuje začínající pedagogické pracovníky (např. spolupráce s metodikem či vedoucím součástí školy, DVPP). Ředitel vyhodnocuje personální zajištění vzdělávací činnosti školy a přijímá opatření k minimalizaci rizik. Podporuje profesní rozvoj zaměstnanců, umožňuje jim také studium k prohloubení či získání odborné kvalifikace a ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů. Pedagogové předávají poznatky ze vzdělávacích akcí a školní metodik prevence informuje učitele o aktuálních otázkách z oblasti rizikového chování žáků. Postupně se zlepšuje informační gramotnost pedagogického sboru. Vyučující provádějí sebehodnocení svého vzdělávání, výsledky tohoto hodnocení ředitel využívá pro plánování konkrétních akcí DVPP.

Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj dětí a žáků. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků jsou stanoveny ve školním řádu, se kterým byli žáci prokazatelným způsobem seznámeni, o jeho vydání byli informováni zákonní zástupci. V odborných učebnách žáci respektují specifické bezpečnostní předpisy dané jejich vnitřními řády.

Materiální podmínky pro činnost školy jsou celkově nadprůměrné. Prostřednictvím realizace projektu *Modernizace škol zřizovaných Středočeským krajem* je plánováno zkvalitnění fondu audiovizuální techniky. Příkladem dobré praxe je vybavení speciálními, kompenzačními pomůckami (např. speciálně upravené vozíky pro zlepšení mobility žáků) a materiální zázemí

pro výuku tělesné výchovy. Kromě kmenových učeben jsou využívány také odborné pracovny (např. dílna, učebna šití, cvičný byt, rehabilitační tělocvična, rehabilitační bazén s posuvným dnem, keramická dílna, učebna výpočetní techniky). Škola vytváří podnětné prostředí pro vzdělávání dětí a žáků, materiální podmínky se plánovitě zlepšují. Škola má řadu pomůcek pro vzdělávání v oblasti EVVO zdarma od různých ekologických společností, zvláštní cenu získala za „Výukový program a pomůcky k nácviku třídění odpadu pro žáky se středně těžkým mentálním postižením a lékařskou diagnózou autismus.“

Personální obsazení školy i nadprůměrné materiální podmínky umožňují kvalitně realizovat přijaté vzdělávací programy. V ZŠp a ZŠs je bezpečnost žáků zajištěna na požadované úrovni. Příležitost k rozvoji má MŠs ve vytvoření lepších organizačních podmínek, které by zajistily kvalitnější a bezpečnější průběh vzdělávání ve třídě nejmladších dětí. Škola využívá finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu účelně.

Partnerství

Při hodnocení partnerství se ČŠI zaměřila na rozvoj vztahů školy s partnery.

Ředitel školy vytváří podmínky pro činnost školské rady, informuje ji o činnosti školy, předkládá jí k projednání či schválení dokumenty stanovené školským zákonem. Zajišťuje včasné informování zákonných zástupců o průběhu vzdělávání jejich dětí především prostřednictvím třídních učitelů, výchovného poradce, školního metodika prevence, žákovských knížek, konzultačních hodin pro rodiče a třídních schůzek.

Účinná je také spolupráce s organizacemi, které školu podporují při zlepšování jejich materiálních podmínek (sponzorské dary). Škola též spolupracuje s místními i okolními školami a s řadou různých subjektů (např. Gymnázium Rakovník, Střední zemědělská škola Rakovník, Úřad práce Rakovník).

K aktivní spolupráci školy a SPC přispívají programy pořádané SPC (např. stimulačně edukační programy pro děti s odkladem povinné školní docházky a přednášky pro rodiče zaměřené na školní zralost).

Škola se na veřejnosti prezentuje v rámci pořádání kulturních a sportovních akcí, webových stránek, zapojuje se do soutěží apod.

Rozvoj partnerství účinně podporuje činnost školy.

Průběh vzdělávání, úroveň klíčových kompetencí dosahovaných prostřednictvím vzdělávacího obsahu a výsledky vzdělávání na úrovni školy

Při hodnocení průběhu vzdělávání ČŠI posuzovala organizaci vzdělávání, podporu rozvoje osobnosti dětí a žáků pedagogickým pracovníkem; hodnocení dětí a žáků v průběhu vzdělávání; hodnocení úrovně jejich vědomostí a dovedností ve vybraných předmětech; hodnocení podpory funkční gramotnosti; úspěšnost dětí a žáků ve vzdělávání.

Základní škola praktická a základní speciální

Organizace vzdělávání umožňovala zkvalitňovat proces vzdělávání. Školou je pozitivně hodnoceno zařazování projektového vyučování jeden týden v měsíci, kde se žáci učí pracovat s různými zdroji informací a výsledky své práce prezentovat před spolužáky. Vyučující využívali ve většině hodin poměrně bohatou škálu vzdělávacích stylů, metod a forem práce přispívajících k rozvoji osobnosti žáků. Ve větší míře byly využívány demonstrační pomůcky, vyučující vhodně uplatňovali mezipředmětové vztahy i aktualizaci učiva. Při vzdělávání byla ojedinele využívána výpočetní technika.

Průběh vzdělávání vycházel z výsledků speciálně pedagogické diagnostiky. K individualizaci výuky přispívala neformální a efektivní spolupráce vyučujících s asistentem pedagoga. Rozvoj osobnosti žáků vyučující podporovali zejména zmíněnou individualizací výuky, vzdělávací potřeby žáků byly respektovány individuálním přístupem. Diferenciace výuky přispívala k realizaci vzdělávacích cílů stanovených zejména v IVP. Vstřícným přístupem učitelů k žákům byla vytvářena pohodová atmosféra ve třídách, rozvíjely se vzájemné partnerské vztahy. Převážně slovní, pozitivní a odůvodněné hodnocení žáků za osvojení určitých kompetencí motivovalo žáky ke zlepšování osobních výsledků. Žáci se do jednotlivých činností zapojovali většinou aktivně. Cílené sebehodnocení žáků a sebereflexe se ve zhlédnutých hodinách objevovaly ojediněle.

V oblasti čtenářské gramotnosti prokázali žáci znalosti a dovednosti na úrovni, která odpovídala jejich schopnostem a věku. Pracovali s krátkými texty, byli vedeni k porozumění jejich obsahu, popř. k formulování základních myšlenek. Ke zdokonalení čtenářské dovednosti žáků, zvýšení jejich zájmu o čtení a literaturu přispívají návštěvy divadelních představení, výstav, besed, exkurzí a celoškolské projekty (např. *Moje kniha*). Pro žáky s autismem a těžkým zdravotním postižením jsou pedagogickými pracovníky vytvářeny komunikační knihy a piktogramy, které přispívají ke zkvalitnění komunikace. Logické myšlení žáků bylo ovlivněno jejich rozumovými schopnostmi a možnostmi. Žáci chápali základní principy v probíraném učivu, většinou zvládali matematické operace s pomocí vyučujících. Informační, přírodovědná a sociální gramotnost žáků je podporována zejména při zařazování projektových dnů (např. *Třídění odpadu*). V hospitovaných hodinách žáci většinou vyhledávali informace v učebnicích s pomocí vyučujících. Při skupinové činnosti, která byla vyučujícími zařazována v menší míře, žáci vzájemně spolupracovali a dodržovali předem vytvořená pravidla týmové práce, hodnotili kvalitu společného výsledku. Vyučující vedli žáky ke vzájemné spolupráci, k posilování svého sebevědomí a k respektování spolužáků. Žáci vzhledem k míře svého postižení zvládali základní pracovní dovednosti, byli vedeni k dodržování zásad hygieny práce, ochrany zdraví a bezpečnosti. Přírodovědná gramotnost žáků byla účinně rozvíjena nejen v hodinách s přírodovědným zaměřením, ale prostřednictvím mezipředmětových vztahů i v dalších předmětech. V průběhu vzdělávání vyučující vedli žáky ke zdravému životnímu stylu (např. relaxace, pitný režim), byl patrný pozitivní vztah žáků k přírodě. Škola svým vkusným a upraveným prostředím vytváří podmínky pro rozvoj estetického citění.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou v souladu s prováděcím předpisem ke školskému zákonu jasně nastavena. Tato pravidla byla vyučujícími v průběhu výuky dodržována. Někteří žáci základní školy praktické a všichni žáci základní školy speciální jsou slovně hodnoceni. Hodnocení žáků je podkladem pro opatření přijímaná ke zkvalitnění vzdělávání ze strany jednotlivých pedagogů. Portfolia žáků přispívají k objektivnímu hodnocení, zákonným zástupcům umožňují průběžné sledování pokroku jejich dětí. Úroveň vědomostí jednotlivých žáků je ovlivněna jejich schopnostmi a možnostmi

Úspěšnost žáků v realizovaných vzdělávacích programech škola sleduje a pravidelně vyhodnocuje ve vlastním hodnocení školy a ve výročních zprávách o činnosti školy v údajích o výsledcích ve vzdělávání. Údaje obsahují přehled o prospěchu žáků ve formě běžné klasifikace či slovního hodnocení, dále o ukončování studia, komisionálních a opravných zkouškách a uplatnění absolventů v praxi či v dalším vzdělávání. Tyto informace odpovídají zjištěným výsledkům při inspekční činnosti a ukazují na plnění stanovených cílů vztahujících se k dosaženým výsledkům ve vzdělávání. Pozitivním zjištěním v oblasti úspěšnosti žáků ve sledovaném období je jejich účast ve vědomostních, sportovních, uměleckých soutěžích a prezentování prací žáků na výstavách v regionu. Škola dosahuje zvláště velmi dobrých výsledků ve vzdělávání z pohledu pokroku jednotlivých žáků, u kterých se daří udržet zájem

o učení. To má následně velký podíl na úspěšnosti žáků například při přijímacím řízení k dalšímu vzdělávání.

Mateřská škola

Děti jsou zařazovány do tříd podle věku a charakteru speciálních vzdělávacích potřeb, s přihlédnutím k požadavkům rodičů. Ve třídách jsou umístěny i děti bez zdravotního postižení. Ve školních rocích 2008/2009 a 2009/2010 škola zařadila do první třídy více než 25% dětí bez zdravotního postižení (škola uvedla jako hlavní důvod možnost zajištění provozu a bezpečnosti dětí v této třídě pouze jednou pedagogickou pracovnící), tím bylo porušeno ust. § 10 odst. 2 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Formy, metody a přístupy deklarované ve ŠVP PV byly v průběhu vzdělávání uplatňovány, zejména pak prožitkové učení, učení hrou a činnostmi. Při integrovaném vzdělávání byla využita témata blízká dětem, vyznačovala se logickou a námětovou propojeností. Spolupráce učitelek ve třídách byla příkladná, plánovanou organizací se dělily o frontální, skupinovou i individuální práci. V průběhu dne pedagogické pracovníce respektovaly individuální potřebu aktivit a odpočinku dětí.

Ve třídách panovala vstřícná, klidná a radostná atmosféra. Děti se na učitelky obracely s důvěrou, příznivé prostředí vytvářelo pocit bezpečí a jistoty. Pedagogické pracovníce zohledňovaly věkové a individuální zvláštnosti dětí, v maximální míře zajišťovaly individuální přístup podporovaný terapeutickými aktivitami a logopedickou péčí. Učitelky nabízely dětem různorodé vzdělávací aktivity, motivovaly je k činnostem, vedly děti k samostatnosti, sebeobsluze a správným společenským návykům. Během dne měly děti dostatek příležitostí pro komunikaci, podporovanou využíváním alternativních způsobů dorozumívání. Odůvodněné a konkrétní hodnocení je motivovalo k dalším činnostem. Škola má příležitost k rozvoji v sebehodnocení dětí, v průběžném a systematickém vedení záznamů o jejich pokrocích po celou dobu docházky.

Komunikativní kompetence i kompetence k učení dětí prokázaly prostřednictvím písni, říkanek i dramatizací na úrovni dané jejich možnostmi. Při hledání odpovědí na otevřené otázky založené na vlastním pozorování a zkušenosti měly možnost vyjádřit kompetence k řešení problémů. Získané sociální, personální, činnostní a občanské kompetence uplatňovaly dodržováním pravidel chování a základních společenských návyků, vzájemnou pomocí, dokončením započaté činnosti, uplatňováním vlastní tvořivosti a fantazie.

Promyšleným programem, který v průběhu docházky dětí probíhá ve spirále (opakující se vzdělávací obsah s přibývajícím náročností) a respektuje jejich věkovou i mentální úroveň, škola vytváří bohaté podnětné prostředí pro rozvíjení funkčních gramotností. Podpora čtenářské gramotnosti je realizována zařazováním aktivit podporujících rozvoj dovedností předcházejících čtení a psaní (např. využívání knih i encyklopedií, předčítání, recitace, aktivity zaměřené na rozvoj smyslového vnímání). V rámci každodenních činností i při využívání situačního učení je rozvíjena matematická gramotnost (např. prostorová orientace, užívání elementárních matematických pojmů). Tyto gramotnosti spolu s informační jsou individuálně podporovány používáním edukačních programů na počítači. Zapojením do celoškolského projektu EVVO je příkladně rozvíjena přírodovědná gramotnost dětí. V průběhu celého dne je cíleně podporován rozvoj sociální gramotnosti, zejména vzájemným soužitím, respektováním a tolerancí mezi dětmi.

Příkladně jsou funkční gramotnosti podporovány na úrovni celé školy, MŠs se zúčastňuje celoškolských projektů, sportovních akcí. Během měsíce ledna probíhal tematický blok *Já*

a škola, ve kterém si učitelky ověřovaly úroveň znalostí a dovedností dětí. Zpětnou vazbu o úspěšnosti dětí při přestupu do základního vzdělávání získávají pedagogické pracovnice zejména od rodičů.

Škola má jasně nastavena pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Odstranitelným rizikem je zařazování většího počtu dětí bez zdravotního postižení do jedné třídy MŠs a ve vedení dětí a žáků k sebehodnocení a sebereflexi. Žáci a děti jsou prostřednictvím vzdělávacího obsahu většinou vedeni k dosahování klíčových kompetencí. Výsledky vzdělávání škola vyhodnocuje a následně přijímá opatření.

Celkové hodnocení školy

Právnícká osoba Základní škola a Mateřská škola speciální, Rakovník, Františka Diepolta 1576 vykonává svoji činnost v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání dětí a žáků a podporuje jejich zdravý psychický a fyzický vývoj.

Finanční zdroje a dostupné materiální prostředky škola využívá účelně, umožňují jí realizovat přijaté vzdělávací programy v plném rozsahu.

Realizované školní vzdělávací programy jsou vypracovány v souladu s cíli a zásadami školského zákona, tyto zásady škola v praxi dodržuje.

Zajištění rovného přístupu ke vzdělávání je hodnoceno jako příklad dobré praxe. Škola má nastavena pravidla pro podporu úspěšnosti všech dětí a žáků, která jsou v praxi dodržována.

Podpora rozvoje klíčových kompetencí dětí a žáků i rozvoj jejich osobnosti je na nadprůměrné úrovni.

Škola si i nadále udržuje vysokou úroveň v oblasti rovného přístupu ke vzdělávání, řízení školy a materiálně technického vybavení. Přes stoupající odbornou kvalifikaci pedagogických pracovníků se managementu nepodařilo zajistit úplnou kvalifikovanost pedagogického sboru. Chybějící odborná kvalifikace je minimalizována vhodnou organizací DVPP, což přispívá ke zkvalitnění průběhu vzdělávání.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá

1. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 26. února 2007, čj. 5662/2007-21; ze dne 12. října 2005, čj. 28 261/05-21
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ve věci návrhu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 14. září 2009, čj. 109375/2009/KUSK/Z; ze dne 21. dubna 2006, čj. 6480/06-21; ze dne 8. března 2006, čj. 11750/2006/ŠKO; ze dne 12. října 2006, čj. 23564/2005/ŠKO; ze dne 12. října 2005, čj. 23567/2005/ŠKO a 23565/2005/ŠKO;
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, datum tisku 16. listopadu 2009
4. Zřizovací listina ze dne 6. prosince 2001, čj. OŠMS/5860/2001 včetně dodatků č. 1 ze dne 12. června 2002; č. 2 ze dne 18. února 2004; č. 3 ze dne 10. června 2003; č. 4 ze dne 10. září 2004; č. 5 ze dne 27. června 2005
5. Jmenování do funkce ředitele školy ze dne 7. ledna 2000, čj. 27/2000; Potvrzení ve funkci ředitele příspěvkové organizace ze dne 20. října 2005, čj. 19496/2005/ŠKO
6. Jmenování vedoucí organizace MŠs s účinností od 1. března 2009
7. Organizační řád a organizační struktura školy, 22 organizačních směrnic a předpisů platných ve školním roce 2009/2010
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle přílohy RVP ZV upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením s motivačním názvem *Podaná ruka*, platný od 1. září 2007; 2. verze ŠVP ZV platná od 1. září 2009
9. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání zpracovaný podle přílohy RVP PV s motivačním názvem *Je nám tu všem spolu dobře*, platný od 1. září 2007
10. Rozhodování ředitele v oblasti státní správy, školní roky 2007/2008 až 2009/2010
11. Dokumentace školního metodika EVVO, školní roky 2007/2008 až 2009/2010
12. Dlouhodobé programy EVVO ze dne 8. října 2007; Roční realizační plány EVVO, Zpráva o plnění programu EVVO, školní roky 2007/2008 až 2009/2010
13. Školní matrika ZŠp, ZŠs, MŠs (vzorek), školní roky 2007/2008 až 2009/2010
14. Roční plány DVPP, školní roky 2007/2008 až 2009/2010
15. Plán dalšího vzdělávání a rozvoje pracovníků jako součást strategického plánu rozvoje školy ze dne 13. srpna 2006
16. Provozní řády odborných učeben platné ve školním roce 2009/2010
17. Záписы z jednání školské rady, školní roky 2007/2008 až 2009/2010
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
19. Žádost ředitele školy o povolení asistenta pedagoga a Souhlas Středočeského kraje s povolením asistenta pedagoga, školní rok 2009/2010
20. *Vlastní hodnocení školy*, školní roky 2004/2005 a 2005/2006, 2006/2007 a 2007/2008
21. Školní řády ZŠp a ZŠs, MŠs, platné ve školním roce 2009/2010
22. Záznamy z pedagogických rad, školní roky 2007/2008 až 2009/2010
23. Dokumentace výchovného poradce, školní roky 2007/2008 až 2009/2010
24. Dokumentace školního metodika prevence sociálně patologických jevů, školní roky 2007/2008 až 2009/2010
25. Žákovské knížky žáků (vzorek), školní rok 2009/2010
26. Výkazy o základní škole S 3-01, o mateřské škole S 1-01, o školní družině-školním klubu Z 2-01, o zahájení povinné školní docházky S 53-01, ředitelství škol R 13-01, úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízení R 36-01, školní roky 2007/2008 až 2009/2010
27. Výroční zprávy o činnosti školy; Výroční zpráva MŠs, školní roky 2006/2007 až 2008/2009
28. Dotazníky pro rodiče dětí MŠs, školní rok 2008/2009

29. Individuální vzdělávací plány dětí MŠs (vzorek), školní rok 2009/2010
30. Sdělení ČŠI ze dne 13. října 2009, čj. ČŠI-1451/09-S
31. Inspekční zpráva ze dne 6. února 2004, čj. b3-1032/04-1093
32. Třídní knihy všech tříd ZŠp, ZŠs a MŠs, školní roky 2007/2008 až 2009/2010
33. Rozvrhy hodin ZŠp a ZŠs všech ročníků, školní roky 2005/2006 až 2009/2010
34. Kniha úrazů a záznamy o úrazech, školní roky 2007/2008 a 2009/2010
35. Závazné ukazatele rozpočtu NIV – upravený rozpočet k 20. 12. 2007 ze dne 14. prosince 2007, čj. 182688/2007/KUSK OROZ; k 22. 12. 2008 ze dne 15. prosince 2008, čj. 183021/2008/KUSK/ŠKOFR a k 1. 12. 2009 ze dne 17. prosince 2009, čj. 183409/2009/KUSK ŠKSEŠ
36. Finanční vypořádání dotací z MŠMT transferem v roce 2007 ze dne 23. ledna 2008; v roce 2008 ze dne 13. ledna 2009 a v roce 2009 ze dne 4. ledna 2009
37. Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí roků 2007, 2008 a 1. – 4. čtvrtletí roku 2009
38. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2007 ze dne 28. ledna 2008 a k 31. 12. 2008 ze dne 9. února 2008
39. *Výroční zprávy o hospodaření*, kalendářní roky 2007 a 2008

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do třiceti dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění nedostatků týkajících se organizačních podmínek MŠs a zařazení vysokého počtu dětí bez zdravotního postižení do jedné třídy MŠs na výše uvedenou adresu.

Česká školní inspekce v souladu s ust. § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. srpna 2010 požaduje podání písemné zprávy odstranění zjištěných nedostatků uvedených v předchozím odstavci. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Složení inspekčního týmu:

V Praze dne 28. ledna 2010

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PaedDr. Jarmila Rychlá	J. Rychlá, v. r.
Mgr. Miroslava Březinová	M. Březinová, v. r.
Mgr. Ladislava Halvová	Ladislava Hlavová, v. r.
Mgr. Blanka Kloudová	B. Kloudová, v. r.
PaedDr. Jitka Kozáková	Kozáková, v. r.
PaedDr. Václav Skála	V. Skála, v. r.
Bc. Hana Vejdovská	Vejdovská, v.r.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Rakovníku dne 8. 2. 2010

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Ludvík Vožeh	Vožeh, v. r.

Připomínky ředitelky školy

Datum	Text
23. února 2010	Připomínky nebyly podány.